

VZREJNI PRAVILNIK ZA PSE JAMARJE
(Nemški lovski terier (v nadaljevanju NLT), vsi jazbečarji,
Fox terier kratkodlaki, Fox terier resasti, Border terier,
Welsh terier, Parson Russel terier, Russel terier)

I. Splošna določila

1. člen

Ta pravilnik ureja in določa:

- pristojnosti vzrejne komisije,
- cilje in namen vzreje,
- vzrejne pogoje,
- vzrejne preglede in preizkušnje,
- pogoje za pridobitev vzrejnega dovoljenja,
- vzrejne razrede pogoji za doseg in izdaja vzrejnih dovoljenj,
- pogoje za paritve,
- predpise o leglih,
- vodenje vzrejne knjige za posamezno pasmo,
- evidenco vseh psov in psic po pasmah z vzrejno prepovedjo,
- vodenje knjige šolanih psov za jamarje.

2. člen

Pravilnik povzema in dopolnjuje določila Pravilnika o strokovnem delu KZS - II. Vzreja pasemskih psov in vzrejni pregledi. V primerih, ki jih ta pravilnik ne obravnava, veljajo določila Pravilnika o strokovnem delu (PSD) Kinološke zveze Slovenije in pravilniki FCI iz tega področja.

II. Vzreja

3. člen

Pristojnosti vzrejne komisije:

- da vodi vzrejo jamarjev,
- da organizira in izvaja vzrejne preglede,
- da v skladu s Pravilnikom o strokovnem delu (PSD) in tem pravilnikom izdaja, podaljšuje in odvzema vzrejna dovoljenja,
- da vodi vzrejne knjige po posameznih pasmah,
- da vodi evidenco vseh vzrejno pregledanih psov po pasmah z vzrejno prepovedjo,

- da vodi evidenco vseh šolanih psov za jamarje,
- da v primeru kršitev pri vzreji predlaga pristojnemu organu prepoved vzreje vzreditelju ali lastniku plemenjaka,
- da spremlja razvoj pasme in v primeru negativnih pojavov predlaga spremembe pogojev za vzrejo,
- da spremlja spremembe standarda pasme in o tem obvešča sodnike in vzreditelje.

4. člen

Cilji in namen vzreje psov jamarjev

Vzreja jamarjev kot lovskih psov, je usmerjena na njihovo uporabo pred strelom in po strelu, na vseh terenih nad in pod zemljo in pri vsakršnih pogojih dela. Vsestranska uporaba zahteva psa, ki je po vseh psihofizičnih sposobnostih kos svoji nalogi. Zato mora biti celotna vzreja usmerjena v ta cilj.

5. člen

Vzrejni pogoji

Za vzrejo se lahko uporablja pse/psice, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- za vzrejo predvideni psi/psice morajo posedovati rodovnike, izdane s strani članic FCI ali držav pogodbenih partnerice FCI in biti vpisani v rodovno knjigo pri Kinološki zvezi Slovenije (vpis v SLR ali SPR);
- pridobiti morajo oceno zunanosti; na telesnem ocenjevanju se preverja tudi identiteto psov/psic (tetovirna številka, mikro čip).
- k vzreji so pripuščeni psi/psice s telesno oceno najmanj prav dobro (kategorija: primeren za vzrejo). Izjemoma lahko vzrejna komisija dodeli pogojno vzrejno dovoljenje tudi psu/psici s telesno oceno dobro, če ima le-ta posebne delovne sposobnosti (kategorija: pogojno primeren za vzrejo), vendar se lahko pari le s partnerjem, ki daje preizkušeno telesno ustrezne potomce. Podatke o tem naj vzreditelj preveri pri strokovni komisiji.
- pri nemškem lovskem terierju (NLT) je potrebno posebej oceniti tudi dlako.
- lastnik, ki želi psa/psico uporabljati za vzrejo, mora predložiti vzrejni komisiji potrdilo o opravljeni preizkušnji, in sicer:
 - za NLT in normalni tip jazbečarjev PNZ,
 - za ostale terierje uporabne za lov PNZ (neobvezno),

- za pritiklave jazbečarje in kunčarje PNZ (neobvezno).

Na vzrejni preizkušnji se preverja tudi identiteta psov/psic (tetovirna številka, mikro čip). Za NLT in normalni tip jazbečarjev se na vzrejnem pregledu opravi tudi vzrejna preizkušnja po pravilniku o PNZ.

Izjemoma je možna tudi paritev uvoženih odraslih plemenjakov/plemenk, ki so preizkušnje in ocenjevanja opravili že v tujini, vendar le ob predhodno pri nas opravljenem vzrejnem pregledu in preizkušnji. Na željo in stroške lastnika takega psa/psice se lahko opravi tudi izredni vzrejni pregled, ob tem, da mora pes/psica izpolnjevati vse pogoje za vzrejo, opredeljene s tem pravilnikom.

Za dodelitev vzrejnega dovoljenja je obvezna udeležba na vzrejnem pregledu, minimalna starost za udeležbo pa je 9 mesecev, priporočljiva pa 15 mesecev, za pritiklave jazbečarje in kunčarje pa najmanj 15 mesecev.

- Najnižja starost plemenke za prvo leglo je 15 mesecev (velja dan paritve).
- Najnižja starost plemenjaka za prvi skok je 15 mesecev (velja dan paritve).
- Najvišja starost plemenke za zadnje leglo je 8 let (velja dan paritve).
- Najvišja starost plemenjaka za skok ni določena.

V skladu s Zakon o zaščiti hišnih živali ima lahko psica v koledarskem letu le eno leglo. V leglu lahko vzreditelj obdrži vse za življenje sposobne mladiče. Psice je dovoljeno pariti tako, da obdobje med dvema zaporednima kotitvama pri isti samici ni krajše od 290 dni, v nasprotnem primeru se v skladu z zakonom šteje, da gre za preobremenjevanje živali.

Za preobremenjevanje živali se šteje tudi, če psica koti pred 14. mesecem starosti.

Krajše obdobje med kotitvama je dovoljeno le, če so imele samice le enega ali dva mladiča in pod pogojem, da takšno paritev odobri strokovna komisija na predhodno pisno prošnjo vzreditelja.

Psice, ki so bile parjene pa niso ostale breje, so zvrogle ali so kotile vse mrtve mladiče, se lahko parijo v naslednjem ciklusu.

Po drugem carskem rezu se psice ne uporablja več za vzrejo.

Posamezni plemenjak lahko letno pokrije le pet plemenk vpisanih v vzrejno knjigo KLPJ.

V primeru izjemnih primerov lahko vzrejna komisija KLPJ omili ali poostri zahtevane pogoje za paritev.

6. člen

Vzrejni pregled in vzrejna preizkušnja

Vzrejna dovoljenja psom in psicam podeljuje vzrejna komisija za pse jamarje pri Klubu ljubiteljev psov jamarjev Slovenije (v nadaljevanju KLPJ) na podlagi opravljenega vzrejnega pregleda in preizkusa in ugotovljene njihove vzrejne vrednosti. Vzrejne preglede organizira strokovna komisija najmanj enkrat letno, termin pregleda pa mora biti planiran v določenem roku in pravočasno objavljeni v glasilih Lovec, Kinolog, klubskem biltenu ali na spletni strani KLPJ.

Na vzrejnih pregledih komisija treh sodnikov oceni zunanost in značaj psov ter morebitna odstopanja od standardov po posameznih pasmah, pri čemer ni v ničemer vezana na predhodne telesne ocene psa. Komisija naj upošteva tudi kakovost potomcev v posameznih paritvenih kombinacijah.

Na vzrejni preizkušnji ocenjujeta pse v delu sodnika, ki psa predhodno še nista ocenjevala v delu.

Vzrejna komisija ima pravico odločiti ali se opravi vzrejna preizkušnja delno ali v celoti, obvezno pa se opravi preizkus sledoglasnosti na zajca.

Izredni vzrejni pregled in preizkušnja se lahko opravi le izjemoma in sicer ob predhodni odobritvi strokovne komisije KLPJ ter v skladu z določili PSD Kinološke zveze Slovenije.

Na vzrejnem pregledu se lahko organizira tudi telesno ocenjevanje, PNZ ali uporabnostna preizkušnja.

7. člen

Pogoji za pristop k vzrejnem pregledu

Pes/psica naj izpolnjuje vse pogoje iz 5. člena tega pravilnika od 1. do 5. točke.

Lastnik mora vzrejni komisiji predložiti vse zahtevane dokumente (fotokopije rodovnika z obeh strani, potrdilo o cepljenju proti steklini, ocenjevalne liste s TO in preizkušenj, itd.). Pisno prijavo s priloženo vso predpisano dokumentacijo mora lastnik psa/psice predložiti strokovni komisiji najmanj

14 dni pred pregledom. Originalno dokumentacijo pa mora lastnik psa/psice obvezno prinesiti s seboj na vzrejni pregled. Lastnik, ki ne bo predhodno prijavljen, oziroma ne bo predložil omenjene dokumentacije, s psom/psico ne more pristopiti k vzrejnem pregledu.

8. člen

Vzrejna dovoljenja

Po preučitvi dokumentacije in opravljenem vzrejnem pregledu in ev. preizkušnji strokovni organ izda v roku 30 dni vzrejna dovoljenja psom in psicam, ki se bodo lahko uporabljali za vzrejo.

Pse/psice se razvrsti v eno od naslednjih kategorij:

- primeren za vzrejo (I. ali II. ocena)
- pogojno primeren za vzrejo (III. ocena)
- vzrejna prepoved.

Pozitivna vzrejna ocena se označi z dvema rimskim številka med katerima je poševnica. Prva ocena pomeni na vzrejnem pregledu doseženo telesno vzrejno vrednost, druga pa na vzrejni preizkušnji doseženo delovno vrednost. (I/I, II/II, III/III, ... ali kombinacije teh vrednosti). Brez predhodne izredne odobritve strokovne komisije lahko pariyo le psi, ki so bili na vzrejnem pregledu ocenjeni vsaj z oceno II/I in psice vsaj z oceno II/II. Za vse nižje vzrejne ocene mora lastnik psa/psice nasloviti na strokovno komisijo predhodno pisno vloga za pogojno vzrejno dovoljenje.

Izdano vzrejno dovoljenje je praviloma trajno, psom velja dokler so v dobri paritveni kondiciji, psicam pa do dopolnjenega osmega leta starosti, razen če strokovna komisija ne ugotovi vzrokov za njegov odvzem. Pes, ki ni dobil vzrejnega dovoljenja, ker ne izpolnjuje predpisanih pogojev, se lahko udeleži naslednjega vzrejnega pregleda oziroma, ko izpolnjuje predpisane pogoje.

Psom/psicam, ki se izda tudi pogojno vzrejno dovoljenje velja za eno leglo pri plemenkah, oziroma dva uspešna skoka (z dvema različnima psicama) pri plemenjakih in se lahko podaljša izključno na osnovi prikaza vsaj 80 odstotkov kvalitetnih potomcev na vzrejnem pregledu. Odstotek se izračuna glede na število mladičev, ki so bili vpisani v SLR ter na osnovi podatkov Kinološke zveze Slovenije o izvoženih in poginjenih mladičih.

Strokovna komisija lahko zavrne izdajo vzrejnega dovoljenja psom/psicam, ki izvirajo iz legla, v katerem so se pojavili dedni degenerativni pojavi.

Iz vzreje so izločeni psi s sledečimi hibami:

- netipičen značaj glede na zahteve standarda; popadljivost, streloplahost, pretirana občutljivost na strel, bojzljivost, nervoza, rokoplachost, plachost pred živo divjadjo in bojzljivo obnašanje do tujcev;
- diskvalifikacijske hibe glede na standard posamezne pasme;
- monorhizem, kriporhizem, atrofija mod;
- entropium, ektropium, distihiaza;
- zajčja ustnica, presekano nebo;
- ugotovljena obolelost za kakršnimikoli dednimi boleznimi (epilepsija, PRA (»carrier«), oziroma, če je ugotovljeno, da je pes/psica prenašalec dednih bolezni na potomstvo;
- pse/psice, ki so dokazani nosilci težjih dednih hib, lahko vzrejna komisija naknadno izloči iz vzreje.

Prav tako lahko vzrejna komisija izloči iz vzreje plemenjake/plemenke, za katere se ugotovi, da so v zelo slabem zdravstvenem in kondicijskem stanju ali nimajo ustreznih nastanitvenih pogojev, ali za katere se ugotovi, da so lastniki/vzreditelji s samovoljnimi paritvami (neocenjeni psi/psice, oziroma brez vzrejnega dovoljenja; legla nerodovniških mladičev s plemenkami, ki sicer imajo vzrejno dovoljenje) kršili določila vzrejnega pravilnika.

9. člen

Prepoved vzreje vzreditelju/lastniku plemenjaka

Prepoved vzreje se kot varnostni ukrep lahko izreče vzreditelju, oziroma lastniku plemenjaka, če gre za samovoljno paritev - paritev psov/psic brez veljavnega vzrejnega dovoljenja, oziroma zaradi drugih kršitev tega pravilnika, PSD ali državne zakonodaje.

Prepoved vzreje vzreditelju/lastniku plemenjaka predlaga vzrejna komisija za pse jamarje Komisiji za strokovna vprašanja pri Kinološki zvezi Slovenije za dobo enega do pet let, glede na stopnjo kršitve. V izjemnih primerih pa je lahko prepoved vzreje tudi trajna, če jo na predlog vzrejne komisije KLPJ izreče Komisija za strokovna vprašanja Kinološke zveze Slovenije in potrdi upravnim odbor Kinološke zveze Slovenije.

Vsi izrečeni ukrepi se objavijo v glasilih Kinolog, Lovec, biltenu kluba in spletni strani KLPJ.

10. člen

Formalnosti

Po vzrejnem pregledu in predložitvi vseh zahtevanih dokumentov v originalu ter kopiji, vzrejna komisija zadrži kopije dokumentov, originale po pregledu vrne vzreditelju/lastniku ter v primeru, da so izpolnjeni vsi za vzrejo zahtevani pogoji, v 30 dneh izda vzrejno dovoljenje. Originalni dokument je izročen lastniku, zaznamek je v arhivu (vzrejni dokumenti). Na željo lastnika plemenjaka se lahko za potrebe paritve v tujini izda vzrejno dovoljenje tudi v tujem jeziku (angleški ali nemški). Stroške izdaje nosi lastnik plemenjaka. Vzrejna komisija po opravljenem vzrejnem pregledu izdela poročilo, ki vsebuje seznam plemenjakov in plemenk z vpisanimi vsemi evidenčnimi podatki kot jih zahteva PSD in katalog vzrejno pregledanih psov (obrazec Kinološke zveze Slovenije), ki vsebuje seznam plemenjakov po pasmah, ločeno za pse z izdanim vzrejnim dovoljenjem in pse z vzrejno prepovedjo; enako tudi za psice. Oboje vzrejna komisija posreduje Kinološki zvezi Slovenije. Podatke o vzrejno pregledanih plemenjakih/plemenkah sme vzrejna komisija KLPJ dati na vpogled tudi drugim zainteresiranim.

Vse izjeme (ki so še vedno v skladu s PSD Kinološke zveze Slovenije, statutom Kinološke zveze Slovenije in veljavnimi državnimi zakoni) mora strokovni organ obravnavati na svoji seji v najkrajšem možnem času.

Lastnik plemenke, ki ima trajno vzrejno dovoljenje ima pravico sam izbrati plemenjaka, zaželeno pa je, da se o izbiri posvetuje s članom vzrejne komisije, odgovornim za to pasmo. Za plemenke, ki imajo pogojno vzrejno dovoljenje plemenjaka predlaga, oziroma odobri strokovna komisija. Lastniki plemenjakov/plemenk morajo vzrejni komisiji sporočiti vsako spremembo lastništva živali. Če tega ne storijo, vzrejno dovoljenje ni veljavno. Lastniki so dolžni sporočiti tudi pogin živali.

Pritožbe v zvezi z izdanim ali neizdanim vzrejnim dovoljenjem so možne v roku 30 dni od prejema dokumentacije s strani vzrejne komisije izključno v pisni obliki s priloženo popolno dokumentacijo. Vzrejna komisija bo na pritožbo odgovorila v roku 30 dni od prejema.

11. člen

Psarna in ime psarne

Lastniki psic, ki želijo vzrejati, morajo imeti zaščiteno ime psarne. Vzreditelj lahko na svoje ime zaščiti in registrira le eno ime psarne, ne glede na število pasem, ki jih vzreja. Oseba, ki želi psarno registrirati pri FCI preko Kinološke zveze Slovenije, mora biti lastnik psice in imeti stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Priporoča se, da je ime psarne dolgo največ 20 črk in znakov vključno s presledki. Zaščita in delo psarne sta veljavni dokler psarna ne preneha z delom, praviloma pa do smrti lastnika. Ime psarne se ne sme dodati imenom tistih mladičev, ki so bili poleženi pred priznanjem psarne s strani FCI.

Imena mladičev v istem leglu morajo imeti isto začetnico. Vzreditelj lahko izključno uporablja le naziv svoje psarne. Psarno se lahko odstopi ali prenese na drugo osebo le z odstopno izjavo in ponovno registracijo pri FCI. Po smrti lastnika psarne je ime psarne zaščiteno še 10 let. Lastnik psarne je lahko tudi pravna oseba.

12. člen

Uporaba plemenjakov iz tujine

Za plemenjake iz tujine veljajo določila za vzrejo po PSD Kinološke zveze Slovenije in določila matične države. V vsakem primeru pa mora lastnik plemenke strokovnemu organu KLPJ vsaj 30 dni pred nameravano paritvijo predložiti vlogo skupaj s fotokopijo rodovnika plemenjaka/ov, in kopijo vzrejnega dovoljenja matične države (oziroma ustreznega potrdila, da pes izpolnjuje pogoje za vzrejo v matični državi).

13. člen

Oplemenitev/skočnina

Oba lastnika partnerjev (psa in psice) se morata pred nameravano paritvijo prepričati, da imata oba partnerja veljavno vzrejno dovoljenje.

Takoj po opravljeni paritvi morata lastnika psa in psice izpolniti obrazec »Prijava paritve«. Vzreditelj mora prijaviti paritev psice najkasneje v 20 dneh po opravljeni paritvi, obrazec pošlje vzrejni komisiji KLPJ in na Kinološko zvezo Slovenije.

Umetna oploditev:

Umetne oploditve naj se ne uporabljajo pri živalih, ki pred tem še niso bile reproducirane po naravni poti. Izjeme (kadar pes ali psica pred umetno oploditvijo še nista bila uspešno parjena po naravni poti) lahko v posebnih primerih odobri strokovni organ / vzrejna komisija.

Pri umetni oploditvi plemenke mora veterinar, ki je plemenjaku odvzel spermo, z atestom potrditi, da je seme od dogovorjenega plemenjaka. Atest se priloži prijavi paritve in pošlje vodji rodovne knjige, v katero bodo vpisani mladiči. Vse stroške za odvzem semena in osemenitev poravnata lastnik plemenke.

Veterinar, ki je opravil postopek oploditve plemenke, mora v njeni vzrejni knjižici potrditi, da je bila oplojena s semenom predvidenega plemenjaka. Vpisati mora kraj in čas oploditve, ime in številko rodovnika psa kakor tudi ime in priimek lastnika plemenjaka in njegov naslov.

Lastnik psa, ki je dal seme, mora lastniku plemenke razen veterinarskega pregleda izdati še potrdilo o opravljenem skoku.

Vse zgornje določbe veljajo tudi za paritve s plemenjaki iz tujine.

14. člen

Dolžnosti vzreditelja

Le-te so:

- da skrbi za zdravstveno in kondicijsko stanje psice, vitalnost mladičev ter njihove nastanitvene in zoohigijenske razmere,
- da vzreja kakovostne pse, skrbno hrani in neguje mladiče, jih pred oddajo novim lastnikom socializira, očisti črevesnih in drugih zajedavcev in opravi prva zaščitna cepljenja,
- da upošteva vse predpise s področja vzreje, ki jih določata vzrejna komisija KLPJ in Kinološka zveza Slovenije.
- da sodeluje s vzrejnim referentom in vzrejno komisijo KLPJ,
- da v predpisanem roku in v celoti poravnata vse svoje finančne in strokovne obveznosti,
- da vzreja samo pse s priznanim in veljavnim rodovnikom, ne sme pa vzrejati psov brez rodovnika.
- je dolžan prijaviti leglo vzrejnemu referentu Kinološke zveze Slovenije najkasneje v roku treh dni.

- je dolžan izpolniti obrazec » Prijava legla« skupaj s vzrejnimi referentom najkasneje v roku 30 (trideset) dni po leglu.

Prijavo legla je vzrejni referent dolžan izpolniti v celoti in tri izvode poslati na naslov Kinološke zveze Slovenije.

Vzrejni referenti Kinološke zveze Slovenije morajo sporočiti vzrejni komisiji KLPJ takoj po ogledu legla, obvezno pa pred čipiranjem ali tetoviranjem mladičev:

-če vzreditelj nima ustreznih pogojev za vzrejo,

-če opazijo, da mladiči ne ustrezajo pasemskim znakom,

-če imajo mladiči premajhno težo,

-vsa ostala odstopanja od standarda pasme.

Tako leglo si ogleda še vzrejna komisija KLPJ in poda komisijsko mnenje o izdaji rodovnikov.

Če se naknadno ugotovi, da vzrejni referenti tega niso storili, vzrejna komisija KLPJ obvesti referentovo matično organizacijo, ki mora ustrezno ukrepati.

V primeru, da je vzrejni referent hkrati tudi vzreditelj sam pristojnih pasem, mora tako leglo pregledati drug vzrejni referent, sicer prijave legla, na kateri bo ista oseba podpisana kot vzreditelj in kot referent, vzrejna komisija KLPJ ne bo priznala.

Ob označevanju mladičev v leglu in vpisu identifikacijskih števil v ustrezen dokument prejme vzreditelj od vzrejnega referenta za vsakega mladiča ustrezno potrdilo o lastništvu čistopasemskega psa. Izpolnjena potrdila o lastništvu je vzreditelj dolžan poslati na Kinološko zvezo Slovenije, kjer se v kartoteko mladiča, vpiše novi lastnik. Če tega vzreditelj ne stori, se vzreditelja evidentira kot lastnika mladiča.

15. člen

Vzrejna knjiga

Vzrejna komisija za pse jamarje vodi vzrejno knjigo plemenjakov in plemenk, ki vsebuje vse Kataloge vzrejno pregledanih psov ločeno po pasmah in spolu ki so izpolnili vse pogoje za vzrejo in jim je bilo izdano veljavno vzrejno dovoljenje.

Priloženi morajo biti vsi dokumenti, ki so bili pogoj za izdajo vzrejnega dovoljenja.

16. člen

Evidenca vseh psov in psic z vzrejno prepovedjo

Vzrejna komisija za pse jamarje vodi evidenco vseh psov

in psic z vzrejno prepovedjo, ki vsebuje vse Kataloge vzrejno pregledanih psov ločeno po pasmah in spolu, ki so na vzrejnih pregledih prejeli negativno vzrejno oceno - vzrejno prepoved. Evidenci morajo biti priloženi vsi dokumenti, ki so bili pogoj za udeležbo na vzrejnem pregledu.

17. člen

Knjiga šolanih psov jamarjev

Vzrejna komisija za pse jamarje vodi tudi knjigo šolanih psov jamarjev. V to knjigo se vpišejo vsi psi III. in IV. FCI skupine, ki so uspešno opravili vsestransko uporabnostno preizkušnjo ali uporabnostno preizkušnjo po umetni krvni sledi, ali preizkušnjo dela po strelu za NLT z navedbo podatkov o psu, lastniku, kraju in datumu preizkušnje ter uspehu na uporabnostih preizkušnjah in doseženih delovnih prvaštvih.

III. Končne določbe

18. člen

Pri vseh s tem pravilnikom neopredeljenih vprašanjih je strokovna komisija dolžna smiselno uporabljati PSD Kinološke zveze Slovenije, pravilnike FCI in veljavno državno zakonodajo, oziroma se je dolžna odločati v skladu z vzrejnimi smernicami in v korist pasem.

Ta pravilnik je bil sprejet na delnem zboru sodnikov za jamarje dne 23. 4. 2010 in potrjen na Komisiji za strokovna vprašanja pri Kinološki zvezi Slovenije dne 28. 6. 2012 in stopi v veljavo takoj po objavi v biltenu kluba in na spletni strani KLPJ.

Klub ljubiteljev psov jamarjev
Strokovna komisija:
Matjaž Roter, predsednik, l.r.

Kinološka zveza Slovenije
Komisija za strokovna vprašanja:
Roman Hoferle, predsednik, l.r.

